
ÉNEKEK ÉNEKE A KERESZTÉNYSÉGBEN, ZSIDÓSÁGBAN ÉS A MŰVÉSZETEK BEN

---

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

ESTI I. FÉLÉV; IDŐPONT: OKTÓBER 8. (14:20–17:30) JELENLÉTI; HELYSZÍN: (?)

A FENNMARADÓ 4 ÓRÁT ASZINKRON TARTJUK, TEAMS-BEN A FÉLÉV ELEJÉN ÉS VÉGÉN.

Előadó: dr. Urbán Ilona Anna

A tanegység célja: Didaktikai cél: a vallástudományi szemlélet erősítése egy bibliai könyv (*Énekek éneke*) két különböző vallás (zsidóság és kereszténység) hagyományának (értelmezésének és liturgiai használatának) és nem-vallási olvasatának vizsgálata által.

Tartalmi cél: annak feltárása, hogyan befolyásolja egy vallás teológiai koncepciója egy adott szöveg (*Énekek éneke*) értelmezését. Mivel az *Énekek éneke* a kereszténység és a zsidóság által egyaránt elfogadott 'sugalmazott' könyv, ezért vallástudományi szempontból érdekes a két hagyomány értelmezésének és használatának összehasonlítása. A megjelenő különbségek a két vallás különbözőségére mutathatnak rá. A szemeszter végén az *Énekek* művészetekben való megjelenését vizsgáljuk meg, mely egy újabb olvasatát adja a bibliai könyvnek.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Ismeri a bibliai szövegek meghatározó fontosságát, és képes vallástudományi szempontból értékelni azt. Felismeri a bibliai szakasz használatában megjelenő vallási sajátosságokat, és képes a teljes hagyomány kontextusában értelmezni.

Tematika: 1. *Énekek éneke* a Bibliában (bevezetés). 2-3. *Énekek* értelmezése a rabbinikus irodalomban (elmélet és forráselemzés) 4-5. *Énekek* értelmezése a keresztény hagyományban különös tekintettel az egyházatyákra (elmélet és forráselemzés) 6. A két hagyomány egymásra hatásának kérdése 7. *Énekek éneke* a zsidó liturgiában 8-9. *Énekek éneke* a katolikus liturgiában a zsinat előtt és után 10-12. *Énekek éneke* a művészetekben (irodalom, festészet, zene)

Követelmény: Felkészülés a megadott forrásokból, illetve szakirodalomból. Aktív részvétel az órákon, és egy legalább 5 oldalas írásbeli dolgozat elkészítése.

Válogatott irodalom: Az órára kiadott szemelvények mellé: CZIGLÁNYI ZSOLT, 'Énekek éneke', in: Uő., *Az Ószövetség története*, META Egyesület, Pécs, 2018, 385-389. ZSENGELLÉR JÓZSEF, 'Kompetitív allegóriák? – Órigenész, a Midrás Sir haSirim és a Targum az Énekek éneke 2,14-ről', in: „Az Úr az én erőm és paizsom”, *Tisztelgő írások Enghy Sándor professzor úr 65. születésnapjára*, Tiszáninneri Református Egyházkerület Hernád Kiadó Sárospatak, 2021, 257-309. URBÁN ILONA ANNA, *Az Énekek éneke korai rabbinikus értelmezése: Az ismétlés irodalmi mintázatai a Canticum Rabbában* (doktori disszertáció) Budapest, ELTE, 2021, 3 fejezet: „A Cant rabbinikus értelmezése”, „A Cant rabbinikus és patrisztikus értelmezései összehasonlításának kutatástörténete”, és az „V. homíliálánc”: 13-20 és 94-110.

Ajánlott irodalom: ÓRIGENÉSZ, *Kommentár az Énekek énekéhez*, ford., PESTHY MÓNIKA [bev., bibl., jegyz.], Atlantisz, Budapest, 1993. CARLETON PAGET, J. N. B., *The Christian Exegesis of the Old Testament in the Alexandrian Tradition*, in: szerk. SAEBØ, MAGNE [ed.], *Hebrew Bible/Old Testament, The History of Its Interpretation I/1: Antiquity*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 1996, 478-542.